

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2011. december 1. (05.12)
(OR. en)**

17537/11

**ENFOPOL 413
COPEN 342**

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Főtitkárság
Címzett:	az Állandó Képviselek Bizottsága / a Tanács
Előző dok. sz.:	12391/2/11 REV 2 ENFOPOL 229 COPEN 209
Tárgy:	Tervezet – A Tanács következtetései az „Európai Forenzikus Tudomány 2020” elképzelésről, és azon belül egy európai forenzikus tudományos térség létrehozásáról és a forenzikus tudomány európai infrastruktúrájának fejlesztéséről

1. A bűnüldözési munkacsoport a 2011. július 15-i, szeptember 15-i és október 24-i ülésén megvitatta az „Európai Forenzikus Tudomány 2020” elképzelésről, és azon belül egy európai forenzikus tudományos térség létrehozásáról és a forenzikus tudomány európai infrastruktúrájának fejlesztéséről szóló tanácsi következtetéstervezetre irányuló elnökségi javaslatot.
2. A kétoldalú megbeszélések követően az elnökség elkészítette a javaslat felülvizsgált változatát, amelyre vonatkozóan a tagállamok írásbeli eljárás keretében megállapodásra jutottak.
3. Ennek alapján felkérjük a COREPER-t, hogy kérje fel a Tanácsot, hogy a mellékletben szereplő formában fogadja el az „Európai Forenzikus Tudomány 2020” elképzelésről, és azon belül egy európai forenzikus tudományos térség létrehozásáról és a forenzikus tudomány európai infrastruktúrájának fejlesztéséről szóló tanácsi következtetéstervezetet.

**Tervezet – A Tanács következtetései az „Európai Forenzikus Tudomány 2020” elképzelésről,
és azon belül egy európai forenzikus tudományos térség létrehozásáról és a forenzikus
tudomány európai infrastruktúrájának fejlesztéséről**

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

SZEM ELŐTT TARTVA, hogy az Európai Unió célul tűzte ki a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésén alapuló uniós térség fenntartását és továbbfejlesztését, amelyben a büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a tagállamok által közösen végrehajtott fellépésekkel magas szintű biztonságot kell megteremteni,

FIGYELEMMEL az Európai Unió működéséről szóló szerződésre, és különösen annak 87. cikke (1) és (2) bekezdésére, amelyek kimondják, hogy az Unió a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságainak részvételével rendőrségi együttműködést alakít ki és intézkedéseket vezet be a releváns információk összegyűjtését, tárolását, feldolgozását, elemzését és cseréjét illetően,

FIGYELEMMEL a Stockholmi Programra¹, amely egyrészt hangsúlyozza, hogy meg kell erősíteni a különböző tagállamok hatóságai és szolgálatai közötti kölcsönös bizalmat, másrészt pedig lefekteti a forenzikus tudomány területén alkalmazandó közös normákról való megegyezés alapjait,

TEKINTETTEL a laboratóriumi tevékenységet végző igazságügyi szakértők akkreditálásáról szóló 2009/605/IB tanácsi kerethatározatra², amely azt hivatott biztosítani, hogy a valamely tagállam akkreditált igazságügyi szakértői által végzett laboratóriumi tevékenységek eredményét a bűncselekmények megelőzéséért, felderítéséért és kivizsgálásáért felelős hatóságok egyenértékűnek ismerjék el a bármely más tagállamban az EN ISO/IEC 17025 szabványnak megfelelően akkreditált igazságügyi szakértők által végzett laboratóriumi tevékenységek eredményével. Az említett kerethatározat ennek elérése céljából előírja, hogy egy nemzeti akkreditáló testület akkreditálja a laboratóriumi tevékenységet végző igazságügyi szakértőket, amennyiben azok megfelelnek az EN ISO/IEC 17025 szabványnak,

¹ HL C 115., 2010.5.4., 1. o.

² HL L 322., 2009.12.9., 14. o.

MEGERŐSÍTVE azt, hogy azokra a kihívásokra, amelyek elé a bűnözés állítja az európai társadalmakat, koherens, átfogó és eredményes módon kell választ adni, és a forenzikus tudományok döntő szerepet töltenek be a tudományosan megalapozott, pártatlan és objektív információnyújtás jelentette cél elérésében,

ISMÉTELTEN RÁMUTATVA arra, hogy a forenzikus tudomány jelentős mértékben hozzájárulhat a bűnüldözés hatékonyabbá és eredményesebbé tételéhez, a bűnmegelőzéshez és a bűnözés elleni küzdelemhez, többek között azáltal, hogy bővítheti a tagállamok bűnüldöző hatóságai közötti szorosabb együttműködés lehetőségeit, tiszteletben tartva mindemellett az emberi jogok, az alapvető szabadságok és a jogállamiság alapelveit és szabályait, amelyeken az Unió alapul és amelyeket a tagállamok közösen vallanak,

EMLÉKEZTETVE arra, hogy a forenzikus eljárások révén nyert információk cseréje – ideértve a biometrikus és más adatokat is – központi szerepet játszik a bűnözés és a bűncselekmények megelőzésében és az azok elleni küzdelemben, valamint arra, hogy ahol és ahogyan ez szükséges, a tagállamoknak támogatniuk kell a bűnüldözés szempontjából releváns információk szabad áramlását, illetve ki kell bővíteniük és meg kell erősíteniük azt,

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a bűnüldöző hatóságok jelenleg az elismert minőségi előírásokra való bárminemű hivatkozás nélkül használják határokon átnyúló alapon a tagállamokban zajló forenzikus eljárásokból származó adatokat, illetve hogy ezek az adatok az európai szintű elektronikus adatrendszerekben ilyen hivatkozás nélkül szerepelnek,

Ennek megfelelően FIGYELEMBE VÉVE azt, hogy a forenzikus adatok gyűjtésére, feldolgozására, felhasználására és átadására vonatkozó tagállami előírások egyenértékűségének a tagállamok közötti elismerése terén meg kell erősíteni a bizalmat, mégpedig olyan módon, hogy ezeket az előírásokat átláthatóvá teszik, és ezáltal meg lehet állapítani, hogy a minőség tekintetében melyek azok a közös minimumfeltételek, amelyek mellett a forenzikus adatok elfogadhatóak lehetnek a rendőrség és az igazságügyi hatóságok általi felhasználás céljára,

EMLÉKEZTETVE ARRA, hogy az igazságügyi szakértők az egyes tagállamokban működhetnek akár bűnüldöző szervek részeként, akár független állami vagy magánszervezetként vagy magánszemélyként is,

EMLÉKEZTETVE ARRA, hogy az Europol specifikus szakértelemmel rendelkezik a forenzikus tudomány terén, hiszen feladatainak egyike az, hogy a technikai és forenzikus módszerek és elemzések és a nyomozati eljárások területén – támogatás nyújtása, tanácsadás és kutatás révén – segítse a tagállamokat,

MEGERŐSÍTVE, hogy biztosítani kell a tudományos bizonyítékokra vonatkozó információk hatékony és megfelelő cseréjét és fokozni kell az egyes tagállamokból származó forenzikus adatoknak a más tagállamokban zajló igazságügyi eljárásokban való használatát,

MEGERŐSÍTVE, hogy a rendőrség és az igazságügyi hatóságok számára megfelelő biztosítékokat kell kínálni arra vonatkozóan, hogy az általuk használt adatok, függetlenül attól, hogy honnan származnak, megfelelnek olyan azoknak a minőségi előírásoknak, amelyek minimum egyenértékűek a nemzeti adataik tekintetében alkalmazott előírásokkal. Mindemellett semmilyen módon nem csorbulhat az adott igazságügyi hatóság azon joga, hogy megvizsgálja az adat bizonyító erejét, a büntetőeljárásokra vonatkozó szabályokat vagy a bizonyíték elfogadhatóságát,

KIEMELVE azon ambícióját, hogy 2020-ig egy európai forenzikus tudományos térséget hozzon létre, amelyben a forenzikus adatok gyűjtésével, feldolgozásával, felhasználásával és nyújtásával kapcsolatos forenzikus rutin eljárások egyenértékű minimumszabványok alapján zajlanak majd, és amelyben az igazságügyi szakértők az e szabványok végrehajtására vonatkozó közös megközelítés alapján végzik munkájukat, amely ösztönzi a köztük és a büntető igazságszolgáltatási rendszer közötti szorosabb együttműködést,

RÁMUTATVA, hogy az európai forenzikus tudományos térség céljai között még az alábbiak is szerepelnek:

- a tagállamok között a forenzikus tudomány terén való együttműködés támogatása és elősegítése, amely kiterjed a forenzikus tudományos tevékenységek eredményeinek megosztására és a forenzikus tudomány minőségére is,
- a tagállamokban végzett forenzikus tudományos tevékenységek minőségének fenntartása és javítása a mellékletben foglalt intézkedések révén,
- segítségnyújtás a tagállamok számára az olyan megközelítések kidolgozásához, amelyek ösztönzik a saját büntető igazságszolgáltatási rendszereik és az igazságügyi szakértők közötti szorosabb együttműködést,

HANGSÚLYOZVA, hogy e célból közösen elfogadott minimumszabványokat kell meghatározni a forenzikus adatok – így többek között a DNS-profilok, a daktiloszkópiái adatok és más biometrikus adatok – gyűjtését, feldolgozását, felhasználását és átadását illetően, és fel kell vértetni az Uniót, hogy választ tudjon adni csúcstechnológiai és számítógépes bűnözés jelentette kihívásokra,

TEKINTETTEL a 2009/905/IB tanácsi kerethatározatban követendő célként megfogalmazott elképzelésre, mely szerint egyrészt olyan korszerű, világszínvonalú forenzikus infrastruktúrát kell létrehozni az Unió számára, amely alkalmas a különböző jogi és nem jogi intézkedésekkel összefüggő határokon átnyúló együttműködés támogatására, és egységesen magas minőségi színvonalat biztosít a forenzikus tudományokban, másrészt pedig az új technológiák és innovatív termékek kutatását és fejlesztését célzó beruházásokat kell eszközölni mind a Horizont 2020 többéves keretprogram keretében beindítandó, az inkluzív, innovatív és biztonságos társadalmakkal kapcsolatos egyedi program, mind pedig a hetedik keretprogram keretében,

ELISMERVE, hogy az Igazságügyi Szakértői Intézetek Európai Hálózata (ENFSI) fontos platformként szolgál az ismeretek hatékony cseréjéhez, amely a minőségi minimumkövetelmények kidolgozását, a nemzetközi együttműködés elősegítését és a forenzikus közösség jelentős rendszerszintű igényeinek azonosítását célozza,

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, hogy az Europollal, az ENFSI-vel és a tagállamok által e tekintetben megfelelőnek ítélt egyéb nemzetközi szervezetekkel szoros együttműködésben 2013. június végéig terjesszenek elő egy részletes cselekvési tervet a mellékletben foglalt „Európai forenzikus tudomány 2020” elképzelés végrehajtására vonatkozóan, figyelembe véve „A szakértői bizonyítékok felhasználásának védelme az Európai Unióban” című projekt zárójelentését (JLS/2006/AGIS/058), a „Tanulmány a különböző tagállamok forenzikus laboratóriumai és más érintett szervei, valamint az utóbbiak és harmadik országbeli társszerveik közötti együttműködés és információmegosztás akadályairól” című projekt zárójelentését (JLS/D1/2007/025), valamint a büntetőügyekben felvett bizonyítékoknak a tagállamok által másik tagállamtól történő megszerzéséről és elfogadhatóságuk biztosításáról szóló zöld könyvet (17691/09 COPEN 249 JAI 935),

FELKÉRI A TAGÁLLAMOKAT, HOGY

- forenzikus infrastruktúrájuk létrehozásával és fejlesztésével emeljék a forenzikus tudomány színvonalát, továbbá gondoskodjanak arról, hogy az igazságügyi szakértők a legújabb tudományos és technológiai követelményeknek megfelelő legmagasabb szinten végezzék munkájukat, biztosítva egyúttal a személyes adatok védelmére vonatkozó szabályok betartását is,
- nemzeti közigazgatásukban jelöljenek ki egy kapcsolattartó pontot az e következtetések végrehajtására – és ennek keretében a forenzikus infrastruktúra kiépítésére – irányuló tevékenységekkel kapcsolatos információk terjesztése céljára,
- vállaljanak szerepet az érdekelt felek közötti nemzeti szintű együttműködés koordinálásában annak biztosítása érdekében, hogy nemzeti szinten sor kerüljön a cselekvési tervben előirányzott tevékenységek végrehajtására,
- nyújtsanak támogatást és gyakorlati segítséget az európai forenzikus tudományos térség létrehozásában és fejlesztésében,

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT,

- hogy vizsgálja meg a megfelelő jogi és nem jogi intézkedések elfogadásával kapcsolatos lehetőségeket a cselekvési tervben előirányzott tevékenységek támogatására,
- támogassa a forenzikus tudomány termékeinek és szolgáltatásainak színvonala emelésére irányuló tagállami erőfeszítéseket, valamint az ENFSI, az EUROPOL és a tagállamok által e tekintetben megfelelőnek ítélt egyéb nemzetközi szervezetek által az európai forenzikus tudományos térség létrehozása érdekében tett erőfeszítéseket, különösen a kapcsolódó többéves keretprogramon keresztül történő megfelelő finanszírozás révén.

Az „Európai Forenzikus Tudomány 2020” elképzelés

Az Európai Unióban működő rendőri és igazságügyi hatóságok közötti együttműködésnek az európai forenzikus tudományos térség 2020-ig való létrehozását célzó ösztönzése érdekében a tagállamok és a Bizottság közösen törekednek majd az alábbi területeken való előrelépésre, hogy garantálják az egységes, következetes és hatékony igazságügyi ügyintézés és a polgárok biztonságát:

- a forenzikus tudománnyal foglalkozó intézetek és laboratóriumok akkreditációja;
- az igazságügyi szakértők képzettségére vonatkozó minimumkövetelmények betartása
- közös kézikönyvek kidolgozása a bevált gyakorlatról, és azok alkalmazása a forenzikus laboratóriumok és intézetek mindennapi munkája során;
- szaktudást felmérő tesztek és együttműködést fejlesztő gyakorlatok végzése a nemzetközi szintű forenzikus tevékenységek kapcsán;
- minőségi minimumkövetelmények alkalmazása a bűncselekmények helyszínén végzett nyomozások, valamint a bizonyítékoknak a bűncselekmény helyszínétől a tárgyalóteremig tartó kezelése kapcsán;
- a bűnüldözés keretében végzett forenzikus tevékenységek egyenértékűségének elismerése annak elkerülése érdekében, hogy a technikai és minőségbeli különbségek okán semmisnek nyilvánított bizonyítékok miatt ugyanazt a feladatot többször is el kelljen végezni, illetve hogy jelentősen csökkenjen a határokon átnyúló komponenssel rendelkező bűncselekmények feldolgozási ideje;
- az optimális közös módszerek megkeresése a forenzikus adatbázisok létrehozásával, frissítésével és használatával kapcsolatban;
- a forenzikus tudomány legújabb eredményeinek felhasználása a terrorizmus, a szervezett bűnözés és az egyéb bűnözői tevékenységek elleni küzdelemben;
- forenzikus ismeretterjesztés, különösen a bűnüldözési és igazságszolgáltatási személyzet megfelelő oktatása és képzése révén;
- kutatási és fejlesztési projektek a forenzikus infrastruktúra továbbfejlesztésének elősegítésére.